

از لابلای یادداشت‌ها و نیشته‌های روزمره ام

چگونگی وضعیت سیاسی - اجتماعی کشور از منظر مناسبات بین الدول نادیده گرفتن مطالب مهم توسط مشاطه گران "طالب"ها ارائه کارت سفید بمنظور ایجاد تحول در کشور

**وضعیت دشوار اقتصادی در کشور و رشد تروریسم
نبود برنامه مدون بمنظور تداوم حکومتداری
خوش آمد گفتن بهرامری شرم آور می باشد
چگونگی نقض حقوق بشری در کشور**

بنیادی ترین نیازی که بشرو جوامع بشری از ابتدای پیدایش با آن روبرو بوده اند، نیاز به بقا در محیطی پیچیده می باشند. انسان بمنظور موا جبهه با این پیچیدگیها از نظر زیستی تجهیز نشده و از همینرو نیازمند نهاد ها و زندگی اجتماعی می باشد. بسیاری ها معتقدند که همه سیستم های اجتماعی در محیط های چند بُعدی حضور دارند که بگونه بالقوه پیچیدگی های بی پایانی را ایجاد مینمایند. این سیستم ها می بایست میکانیسم هایی را بمنظور کاهش پیچیدگی محیط و ایجاد مرزی میان خود آن برای بقا ایجاد نماید. با مبنای قرارداد مطالب یادشده، میتوان باین تعریف جامع از توسعه دست یافت که: "توسعه عبارتست از افزایش توانایی جوامع بشری بمنظور مواجهه با پیچیدگی های بی پایان محیطی". بر این بنیاد و با در نظر داشت منطق فازی جوامع از نظر میزان توسعه یافتگی، حاوی درجات متفاوتی می باشند. برخی جوامع و کشورها از آفرینش میکانیسم هایی بمنظور مواجهه با این پیچیدگیهای محیطی ناتوان بوده و در معرض نابودی و فروپاشی قرار دارند و برخی از جوامع دیگر در مواجهه با این پیچیدگی ها از سایرین موفق تر بوده و از درجات بالاتری از توسعه یافتگی برخوردار می باشند .

قبل از همه، قابل تذکر پنداشته می شود که در امتداد هفته پشین، اجلاس سران کشورهای اسلامی در پاکستان بکارش آغاز نمود. از جمله عمده ترین موضوعات و مسایل، یکی هم، چگونگی آزاد سازی منابع مالی مسدود شده افغانستان توسط ایالات متحده، مورد بحث قرار داده شد. پرتین ترین بیانیه در امتداد هفته پشین توسط سخنگوی کاخ سپید ایراد گردید. نامبرده در ضمن، هرگونه جابجایی و جوهی در رابطه با منابع مالی مسدود شده شهروندان افغانستان (مبلغ ۹,۵ میلیارد دالر) توسط ایالات متحده را پنهان می نماید. مبلغ یادشده ممکن تا پایان سال روان و احتمالن بیشتر از آن نیز توقیف گردیده است. بر بنیاد اظهارات سخنگوی کاخ سپید، ایالات متحده، مصروف گفتگو و هماهنگی موقف های مطرح با هم پیمانانش می باشد. همچنان نامبرده ادامه داده افزود که در حال حاضر، در مورد یادشده اصلن اطلاع مشخصی موجود نمی باشد. اما واقعیت امر اینست که وضعیت حقوقی منابع مالی مسدود شده و پرونده های مربوطه با شکایت و داد خواست خانواده های قربانیان حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر آغاز گردید. آنها از دولت افغانستان خواهان پرداخت غرامت می باشند. روند یادشده را نمی توان نادیده گرفت. علاوه بر آن، بر بنیاد اظهارات سخنگوی یادشده، در حال حاضر واقعیت امر اینست که آنها از جمله، مصروف گفتگو و رایزنی در مورد هماهنگی موقف های مطرح با هم پیمانان شان در مورد بررسی چگونگی وضعیت حقوقی منابع مالی و پرونده های موجود که با شکایت و داد خواست خانواده های قربانیان حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر آغاز گردید، می باشند.

همچنان یاددهانی بعمل آمد که ایالات متحده با پرسشهای مشکلی، از جمله چگونگی اختصاص و بکارگیری وجوه مالی کمک شده، نه به "طالب"ها، بلکه انتقال آن به شهروندان مستحق کشورمواجه می باشد. بر بنیاد اظهارات نامبرده، ممکن همکاری های مالی ایالات متحده با "طالب"ها که آنها را بمثابة تروریست خطاب می نماید و نام های رهبران آنها در فهرست تحریم های شورای امنیت سازمان ملل نیز درج می باشد، با مشکل مواجه گردد.

اعلامیه های اینچینی، بخودی خود، در عرصه بین المللی سبب برانگیختن واکنش هایی گردیده و در زمینه، نماینده های کشورهای چین، روسیه و پاکستان خواهان آزاد سازی هرچه زودتر منابع مالی افغانستان شدند. چه، همه باین امر متقاعد شده اند که سرمایه های توقیف شده، نه به "طالب"ها، بلکه به کشورما متعلق بوده و از رهگذر راکد ماندن و توقیف آن توسط ایالات متحده، این توده های میلیونی شهروندان افغانستان اند که متضرر می گردند. مقادیر یادشده بایست در اختیار دولت افغانستان بمنظور رفع نیازمندی های اولیه، ضروری و حیاتی آنها هزینه گردد. معاونت های بشردوستانه که شامل دارو و ارائه خدمات بهداشتی و حمایت اطفال می گردد را نباید لحظه ای هم فراموش نمود. بخاطر باید داشت که با ادامه وضع اینچینی، اوضاع اقتصادی در کشور روزتا روز وخیم تر گردیده و به یقین کامل که عواقب خطرناک آن نه تنها شامل حال کشورما، بلکه متوجه تمامی منطقه نیز می باشد.

در مورد نرخ اسعار خارجی نیز بایست متذکر گردید که در امتداد هفته های پسین، ارزش "افغانی" بگونه بیسابقه ای در قبال اسعار خارجی به نازل ترین سطح سقوط نمود. جریان تبادلته یک دالریه ۱۳۰ افغانی انجام گردید، در حالی که در روز بقدرت رسیدن "طالب"ها، یک دالریه ۷۸ افغانی تبادلته میگردد. حاکمیت "طالب"ها اقدامات اضافی را بمنظور ثبات ارزش افغانی رویدست گرفتند. بانک مرکزی کشور مبلغ ۱۹,۲ میلیون دالر برای ارائه کمک های بشردوستانه به شهروندان کشور دریافت نمود. یک روز پس از آن، یک دالریه ۱۰۲ افغانی و بعدن هم به ۹۴ افغانی مبادله گردید. "طالب"ها همچنان اعلام نمودند که پس از این، تمامی داد و ستد ها بشمول خرید و فروش املاک بایست به افغانی (ارزکشور) صورت گیرد. همچنان توسط مقامات آنها اعلام گردید که قاچاق بمفهوم وسیع کلمه، ممنوع قرارداده شده و با متخلفان بگونه جدی برخورد قانونی صورت خواهد گرفت.

در جریان سقوط ارزش افغانی، قیمت اجناس و اشیای مورد ضرورت شهروندان کشور بگونه سرسام آوری ارتقا نموده و در این میان، قیمت مواد خوراکی دوچند گردید. برنامه غذایی جهانی سازمان ملل اعلام نمود که در افغانستان بتعداد ۲۲,۸ میلیون تن از شهروندان کشور با کمبود و فقدان مواد غذایی مواجه بوده و بتعداد ۸,۶ میلیون تن از شهروندان افغان از گرسنگی رنج می برند.

برخی ها هم، موجودیت بحران بانکی در کشور را نتیجه عملکرد "طالب"ها می پندارند و نه توقیف دارایی های کشور توسط ایالات متحده. چه، ادعا می گردد که "طالب"ها بانک های خصوصی را متصرف گردیده و در نتیجه فشار و تضعیقات، تعداد بیشماری از بازرگانان، کشور را ترک نموده و مبلغ ۱,۵ میلیون دالر سپرده های شهروندان کشور از بانک های دولتی و شخصی، بسادگی فقط ناپدید گردید.

سقوط ارزش "افغانی" که سبب گران گردیدن غیر قابل تصور مواد خوراکی در کشور گردید، نگرانی و عدم رضایت شهروندان کشور را ببار آورد. اخبار و اطلاعات نگران کننده ای در مورد وضعیت مجموعی کشور ما در سایت های خبری به نشر می رسد. تحلیلگران چنین می پندارند که وضعیت اینچینی در نوع خود، تکانه هایی به حاکمیت موجود "طالب"ها وارد خواهد نمود. در حلقهات سیاسی کابل انتظار برده می شود تا اپوزیسیون سیاسی بیش از هر زمان دیگر بایست فعال گردیده، اعتراضات مدنی و اقدامات عمومی علیه وضع موجود را سازماندهی نموده و با راه اندازی راهپیمای های صلح آمیز، صدای مخالفت با وضع موجود کشور را بگوش جهانیان برسانند. اما در شرایط و وضعیت کنونی، از عملکردهای متذکره، حتا نشانه ای هم بنظر نمی رسد. وضعیت یادشده نباید باین مفهوم تلقی گردد که هیچگونه عملی و هیچ نوع مخالفتی با وضعیت اینچینی انجام ناپذیر پنداشته میشود. ممکن سیاسیون کشور، موضوع فوق را میان خودشان مطرح بحث قرار دهند. بر بنیاد گزارشهای منابع خبررسانی، بیشترین تعداد نیروهای اپوزیسیون افغان در کشور ترکیه گرد هم آمده اند.

بارتباط مسایل گفته آمده، قابل تذکرینداشته می شود که هفدهمین اجلاس کشورهای اسلامی بمنظور بررسی وضعیت کشورما بابتکار عربستان سعودی و با شرکت و سهمگیری نماینده های وزارت های خارجه ۵۷ کشور عضو سازمان یادشده، نماینده هایی از سازمان ملل، مؤسسات مالی، سازمان های منطوقی و همچنان نماینده های ویژه فدراسیون روسیه، ایالات متحده، چین و کشورهای دیگر، بتاريخ ۱۹ ماه دسامبر سالروان در اسلام آباد گشایش یافت.

عمده ترین اقدامی که درگردهمایی یادشده درمورد آن تصمیم اتخاذ گردید، یکی هم ایحاد و تأسیس صندوقی بمنظور جمعآوری مساعدت ها و کمکهای بشردوستانه برای شهروندان کشورما بود. با توجه باظهاراتی در مورد، چنین استنباط می گردد که گردهمایی متذکره، عمدتن بمنظور وارد نمودن فشار براداره و اشنگتن درباره آزاد سازی منابع مالی مسدود شده کشورما تشکیل گردیده بود. شرکت کننده های گردهمایی یادشده در مورد وضعیت اسف بار بشری در کشورما یادآوری بعمل آورده، اما هیچکدام از کشورهای شرکت کننده، درباره ارائه کمک های مستقیم و فوری وجستجوی راهای نجات واستخلاص شهروندان کشورما از وضعیت نهایت دشوارکنونی، بگونه قاطعی تعهد نسپرد و از ارائه معاونت های بشردوستانه جهان بگونه عادلانه آن به شهروندان مستحق کشورما لب از لب نگشودند. به مشکل بتوان حتا تصور نمود که ایالات متحده مبلغ ۹،۵ میلیارد دالر را به دولت "طالب" ها، به دولتی تحویل دهد که در آن، بخش های مالی کشور تحت اداره و نظارت شبکه حقانی قرار دارد.

مسئولیت ایحاد و تأسیس صندوق جمعآوری کمک و فراهم آوری مساعدت های بشردوستانه برای کشورما را بانک انکشاف وتوسعه آسیایی برعهده دارد. بانک متذکره درصدد آن میباشد تا وجوه تأدیه شده درصندوق یادشده بگونه ایی تنظیم وتوزیع گردد که از تلف شدن وضایع گردیدن آن جلوگیری بعمل آمده و پرچگونگی توزیع آن نیز نظارت داشته باشد. رئیس بانک یادشده متذکره گردید که چگونگی وضعیت درافغانستان، به گونه جدی قابل اندیشه می باشد که تنها و صرف یک نهاد واحد بین المللی به تنهایی هرگز قادر بحل معضل یادشده نخواهد بود.

سازمان همکاری کشورهای اسلامی، مجدداً بامردفاع از استقلال و حفظ تمامیت ارضی کشورما تأکید بعمل آوردند. فورمول یادشده درهر نشست وگردهمایی بین المللی و درهر اعلامیه ای در مورد کشورما، همچنان تکرار می گردد. با وجود برسمیت نشناختن حاکمیت "طالب" ها، اما درگردهمایی یادشده در مورد تأسیس و ایحاد صندوق یادشده تأکید ورزیدند تا بمنظور تأمین ضروریات و فراهم آوری احتیاحات اولیه شهروندان افغانستان، درمورد ارائه عملی مساعدت های بشردوستانه تأدیرنشده دست بکارشوند.

وزیر امور خارجه عربستان درنشست یادشده، تحویلی یک میلیارد دالر به صندوق یادشده را برعهده گرفت. همچنان در نشست یادشده یادآوری بعمل آمد که اگر جامعه بین المللی درموارد یادشده بگونه عاجل وفوری با اقدامات لازمی متوسل نگردد، کشورهای شرکت کننده اجلاس یادشده از وجوه مالی منطوقی خویش مساعدت های یادشده به شهروندان افغانستان را مهیا خواهند نمود.

وزیر امور خارجه ترکیه نیز ضمن یادآوری از وضعیت دشوار شهروندان کشورما متذکر گردید که در حدود ۲۳ میلیون تن از شهروندان افغانستان با فقر شدید دست وپنجه نرم مینمایند. در چنین وضعیتی، سازمان همکاری کشورهای اسلامی بایست ابتکار بخرج داده ونقش رهبری کننده و سازماندهنده ایی در امر توزیع مساعدت های بین المللی به افغانستان ایفا نماید. نامبرده همچنان یادآور شده متذکر گردید که همبستگی با شهروندان افغانستان بمثابه رسالت اخلاقی کشورهای اسلامی محسوب می گردد.

در مورد مسایل مربوط به غذا، دارو ومسکن بایست متذکر گردید که بحران بشری و اقتصادی درکشور سبب گردید تا در مجموعه معاونت های بشردوستانه ازدیاد بعمل آید. در امتداد هفته پسین به ضرورت تهیه عا جل موارد یادشده بیش از پیش تأکید بعمل آمد. کشور پاکستان نیز اجازه داد تا هند معاونتهای بشردوستانه اش را از طریق اراضی آن کشور به افغانستان انتقال دهد. نخستین محموله معاونت های هند وارد کشورما گردید. بر بنیاد اظهارات سفیر هند در کابل، بتاريخ ۱۱ ماه اکتوبر سالروان به مقدار ۱،۶ تن ادویه، ۵۰ تن گندم، لباس های زمستانی وسایر مواد اولیه مورد ضرورت از جانب آن کشور بجانب افغانی تحویل داده شد. کشور عربستان نیز هوپیمایی حامل مواد اولیه و مواد خوراکی را به کشورما فرستاد. در امتداد هفته پسین، دوبال هوپیما از جانب آن کشور نیز در امر کمک رسانی به شهروندان کشورما در کابل بزمین نشست. بخش

دیگری از معاونت های بشردوستانه آن کشور، از طریق پاکستان بکشورما انتقال یافت. قرار است معاونت های یادشده از طریق ساختارهای هلال احمر به مستحقان توزیع گردد. بر بنیاد اظهارات افراد و اشخاص مسؤل در این مورد، در وضعیت کنونی بتعداد ۹۵ درصد از شهروندان کشور به معاونت های اولیه اشد ضرورت دارند و عده زیادی از شهروندان کشور نیز در اثر پیامدهای خشکسالی در کشور با آسیب های متعددی دست به گریبان می باشند.

کشور ترکمنستان نیز معاونت هایش را که شامل ۱۲۰۰ تن مواد خوراکی، کالاهای خانگی و مواد نفتی می گردید، بکشورما فرستاد. سفارت ترکیه در کابل نی معاونت های لازم را بمنظور توزیع به ۵۰۰ خانوار نیاز مند کشور انتقال داد.

نماینده ویژه وزارت امور خارجه چین اظهار نمود که کشورش با استفاده از کلیه امکانات موجود، جانب افغانی را در احیای اقتصاد کشور همکاری خواهد نمود. در حدود دو هفته قبل از جانب کشور چین، ۸۰۰ هزار دوز واکسین کرونا به کشورما اهدا گردید. در مجموع، دولت چین امیدوار است تا در کنار واکسین های یادشده، آلات و وسایل بهداشتی، مواد خوراکه و البسه زمستانی نیز به کشورما کمک نماید. کشور یادشده، دومین محموله معاونت هایش را نیز به کشورما ارسال نمود.

ایالات متحده هم اعلام نمود که در نظر دارد تا یک میلیون دوز واکسین و ویروس کرونا را بجانب افغانی تحویل دهد. موضوع یادشده توسط تام اویست، نماینده ویژه ایالات متحده برای کشورما اظهار گردید. نامبرده یادآور شد که واشنگتن مبلغ ۴۷۴ میلیون دالر را بمثابة معاونتهای بشردوستانه برای افغانستان اختصاص داده است.

پاکستان نیز وعده سپرد تا مبلغ ۶۲،۸ میلیون دالر در بخش انکشاف امور تعلیم و تربیه در کشورما هزینه نماید. قابل یاددهانی پنداشته می شود که مقدار ۴۰ تن کمک های بشردوستانه سازمان ملل از طریق ترمز (از پاکستان) به کشورما انتقال داده شده است.

همچنان فدراسیون روسیه نیز مساعدت های نوبتی اش را بقرار ذیل بکابل فرستاد: مقدار ۳۶ تن مواد خوراکی و ادویه جات مورد ضرورت. فرستادن ۳۰۰ تن از شهروندان روسیه، قرغیزستان و دانش آموزان افغان که در مراکز آموزشی روسیه مصروف فراگیری و تحصیل می باشند، بمنظور تخلیه شهروندان کشور. ضمیر کابلوف، فرستاده ویژه رئیس جمهور روسیه در مورد کشورما وضاحت بخشید که برای مسکو، نه ارائه معاونت های مالی، بلکه اختصاص کمک های بشردوستانه به شهروندان افغانستان از اولویت های کاری آنها محسوب می گردد تا شهروندان کشور در زمستان پیشرو تلف نگردند.

در امتداد هفته های پسین، خبرهایی درباره آغاز طرح های اقتصادی نیز به نشر رسید. اما تاکنون هم منابع مالی کشور توسط ایالات متحده مسدود شده و دولت "طالب"ها در جستجوی شرکت هایی سعی می ورزند که مایل ب سرمایه گذاری در افغانستان می باشند.

جانب افغانی همچنان اظهار نمود که در کشورما امکانات مساعدی بمنظور سرمایه گذاریهای خارجی عملن موجود می باشد.

مدتی قبل، خبرهایی در مورد از سر گرفتن اقدامات کشور چین، بویژه در بخش استخراج مس عینک در کشور نیز بنشر رسید. همچنان وزارت امور خارجه دولت چین در صدد خریداری محصولات زراعتی کشورما نیز می باشد.

اما وزارت تجارت "طالب"ها خواهان سرمایه گذاری در معدن لیتیوم کشور گردیدند. "طالب"ها اظهار نمودند که مذاکرات در مورد استخراج لیتیوم نیز قبلاً آغاز گردیده، اما تا هنوز با هیچ کشوری مؤسسه ای در مورد یادشده، به توافق نهایی نایل نگردیده اند.

در این مورد باید متذکر گردید که ارزش مجموعی معادن کشور عزیزما، دوچند ارزش ذخایر نفتی عربستان سعودی محاسبه گردیده است.

شنبه ۴ ماه جدی سال ۱۴۰۰ خورشیدی